

ODPRTI KROG

(Odlomek iz predstave Prišla bo smrt in imela bo tvoje oči)

Gostilnica v malem mestecu. En sam obiskoval.

Točajka:

No! Saj to je vendar pošastno!

Moški:

Le razburjanja nikar. Je nevarno, za srce.

Točajka:

Dolgo sem že v tem poklicu, vsake vrste ljudi sem videla. Ampak... dajte no! Saj slonite v pravi mlakuži. Vino ste polili, seveda.

Moški:

Živemu človeku se vse zgodi, kaj hočemo.

Točajka:

Saj veste, dokler mi plačujete redno in po cenu, nič ne rečem. Počnite svoje, kaj mi mar! Ampak red mora biti. Kam bi prišli, če bi vsak svojo pesem prepeval.

Moški:

Dajte mi ga še en kozarec.

Točajka:

Dokler imate denar, boste dobili svoje, brez skrb! Kozarec ali dva, tako se veselje šele prične. Kdo bo vedel, če ne jaz?

Moški:

Pametna beseda, pa še iz ženskih ust. Tega od doma nisem navajen. Ga boste še vi malo? Rad vam plačam, vidim, da ste dobrega srca. Malo takih dandanes, vam rečem!

Točajka:

No ja... ga že spijem, kaj ga ne bi. Saj ga ne ponavadi... Ampak se mi zdite pošten človek. Veste, se rada kaj pomenim. Z vami mi je v pogovoru vselej toplo pri srcu, bom kar poštano priznala. Beseda ni konj, reči ne greh, mislim. Ali pač?

Moški:

Če bi me kdo drug nagovoril, še zmenil se ne bi zanj. A vi... to je vendar nekaj drugega.

Točajka:

Ja, saj se že dobro poznava. Kje pravzaprav stanujete?

Moški:

Tretja ulica od tod, takoj pri mestnem obzidju. Že od rojstva tako, da bi se vsaj obdržalo. Lep kotiček je, rdeče zavesi imam na oknih.

Točajka:

Je to na levo ali desno od tod?

Moški:

Na levo, bi rekel. Veste, mi pravi moja žena, da rdeče zavesi, to ni za poročene ljudi. Pa ji zmeraj rečem: veš kaj, stori, kar te je volja, kvačkaj svoje, a zavesi ostanejo, četudi jih nikoli več ne zagrneva na večer. Sem ji rekel! Pa je nos zavihala, tri dni sem sam kuhal.

Točajka:

O, baba!

Moški:

Ja, tako je to. Pa saj se človek privadi, vsemu se privadi. Lepo mi je, prijetno toplo, tudi lačen nisem. In zavesi še visijo.

Točajka:

No, slabo res ni, ne rečem. Bi lagala.

Čakajoč nekaj, da se zgodi

To je nek čas in prostor, vendar ni povsem jasno, kateri. Pa saj mineva, Izginjal Zdaj vem, nikoli ne bom dokončal te zgodbe. Klavir ne-neno ponavlja isto melodijo, vse glasneje. Zbežati? Eno samo neskončno padanje. Potripi, čas bo zacelil rane, pravi naslednja bitka. Mrzlično brskam po sebi — le kam so se skrile vse pesmi? Pozabil sem besede, pozabil ljudi. Si tudi ti Afroditi vrgel kamen? Ali si sklenil, da odi-de? Za vsakimi zaprtimi vrati so še ena in potem še ena, vseh nikoli ne moreš odpreti. Koreale upanja se drobe pod nogami. Jaz? Sedim tukaj, minevanje, pred mano bel list, ki ne bo nikoli pesem.

ANDREJ BLATNIK

Moški:

Vi... ste samski? Gledam vas že leta, takole prek kozarca, a ne ver.

Točajka:

Da bi bila... Pa saj bi bilo prav tako, ne bolje in niti slabše ne. Brivec je, dela za vogalom.

Moški:

Saj ga poznam! Edini je v mestu. Izbril me je včeraj... ali predvčerajšnjem že enkrat.

Točajka:

Ja, bo kar pravi. No, človek je, nič ne rečem. Domov je znesel tudi za tole.

Moški:

Srečno naše življenje.

Točajka:

Res, vse je na mestu, vsak golobček v gnezdu. Le včasih pomislim, takole zvečer, saj ne zanalaš...

Moški:

Samota? Vas ne ljubi?

Točajka:

Kaj bi tisto! Malo veste o meni. Ampak — nič se mi ne zdi živo! Ko bi včasih zaigrala godba... mislim, da je bilo tako, ko sem bila še mlada. Ples, saj veste, in podobno.

Prvi:

Res, naše mesto je nekoliko... nekoliko pusto, če naj rečem.

Točajka:

Prava beseda. Lepo in sploh... ampak pusto. Vsaj včasih, mislim.

SANJE, MOJA DRAGA

Ti, s tabo moški, tako odvečen v svetu tvojih sanj. Golobčki in rožice, poljubčki in nasmeški, sreča in veselje... in on. Le kako seti je zgodila taka napaka? Sedaj so tudi pravljice drugačne, je sploh kak konec srečen? Vprašuješ, odgovarjaš, beseda za besedo, vse je na svojem mestu, človek s človekom, kaže, da si skrbno uredila svet; pa vendar nepopustljivi, krčeviti dvom! Dotik nekoga, drugega, živeti s tujimi rokami, ki ti božajo telo... Da, on bo rekel, da te ljubi, vztrpetalo bo na usnicah, a to niso galebi, ki jih čakaš. Nekega jutra spožnaš: ljubezen ni več beseda odrešitve.

ANDREJ BLATNIK

MRAK, MRAK PREKRIVA

Tista večna vprašanja, ki te ne zapuste nikdar. Res, morda sem se nasmehnil, človek se nauči, pravijo. Sredi Življenja stojim, gol, prazen. Spodaj je Zemlja, zgoraj Nebo, jaz sem med njima, vselej med njima. Kdo bo rekel Besedo? Mrak, mrak me prekriva, se v meni razliva, ne najde do roba. V očeh mi ugašajo zvezde, ena za drugo. Tisoč glasov: ne glej v Nebo, tam ni ničesar, čemur bi mogel verjeti. Vse je v tebi — moraš le vzeti. Jaz kar stojim. Naj

Tišini prisluhnem? V meni je, tu za zmeraj ostane. Rekel bi kaj, pa sem pretruden. Vsaka prehodenja pot je le pot manj. Jih je dovolj za vse dni življenja? Priznam si: bojam se Zemlje, Neba in sebe med njima, vselej med njima. Godba igra, vino se razliva, veselimo se, vpijemo polnih ust, a vprašanje ostane: če bil bi Bog, bi res ljubil ljudi? Bi ne preklet greha sedmega dne?

ANDREJ BLATNIK

Žulji in nasmejh

Fotoarhiv OK ZSMS, Ljubljana Moste-Polje